



még meg van az a nagy előnye is, hogy a tanuló a tanítótól mindig jobb, célszerűbb és teljesen egyenlő tanúságot kap, mert nem cél a kereskedői nyereség, hanem csak a tisztesség, néha igen jelentékeny percent. Amde sok kicsi sokra megyen és így jut a nemes célra is szép összeg, anélkül, hogy ez bárkinek is megterhelhetősévé válna. A kezelési munkát bizonyára egy tanító sem fogja sokálni.

Követésre méltó példát nyújtott Karaszki hegyesi tanító, aki a gyűlésen csengődi birtokából két hold szőlőföldet a Tanítók Háza javára engedett át. Lelkes taps és eljenzés kísérte az ajánlatot. Sok ily buzgó adakozót!

Most Beraner, mint a T. Háza központi bizottságának titkára kért szót s örömeinek adott kifejezést, hogy ily lelkesedést tapasztalt a gyűlésen ezen nemes mozgalom iránt. Kámatat, hogy kegyelmes érsekként mily határozottan támogatja az ügyet, mikor legközelebb 12 ezer forintot adott a célra és most telket ajánlott fel. Ez által örök emlékoszlopot állított magának a tanítók emlékeztetésére. De a sikert legnagyobb részt Mayer Béla püspök és főtanfelügyelő buzgalmaának köszönhetjük, aki teljes odaadással él az ügynek. Megemlíti mlts. Bovánkovits Fanny urnő kegyes jóindulatát is, aki 1000 frttal járult hozzá és ígéretet tett, hogy újabb összeget is juttat a célra. A lelkes eljenzésekkel megszakított beszédet azzal zárta be, hogy nagy dologra vállalkozott a tanítóság, de ha mindenütt ily lelkesedés és buzgóság lesz, mint itt látható, ugy biztosítja látja a sikert és a millenium évében már alni fog 50 gyermek befogadására a Tanítók Háza. Dreisziger a gyűlés nevében hádat és köszönetet mond Karaszinak szép ajánlatáért, Beranernek buzgólkodásáért, Mayer püspöknek és Bovánkovits Fanny urnőnek lelkes támogatásáért, ami jegyzőkönyvbe is foglaltatott.

Az ülés Matoss elnök elterelésével véget ért. Meg kell említenünk, hogy Topolya értelmisége igen szép számmal képviseltette magát a gyűlésen, hogy csak néhányat említsünk, ott volt: Malonyai járásbíró, dr. Csirák és dr. Kalmár ügyvédek, Jedlicska jegyző, Bódi aljegyző, Fekete községi bíró stb.

Gyűlés után bankett volt a Magos-féle vendéglő nagyerében, amelyen több mint hetvenen vettek részt. Az első felköszöntőt Matoss esperes mondta Császká György érsekre. Poharat emeltek még Makay Matossra, Matoss a tanítók szellemi vezérére Mayer püspök és főtanfelügyelőre, Dreisziger a jelenlévő tanítványbarátokra, dr. Kalmár a tanítvány barcosaira stb.

Este a gyűlés alkalmából az ó-becsei polgári magyar dalkör hangversenyt rendezett, melyen oly szép számú és előkelő közönség jelent meg, amilyenre Topolyán nem emlékeznek, hogy lett volna. A hangverseny másóra 10 pontból állott. Valamennyi rendkívüli sikerült, de legnagyobb tetszést ért el a dalkör által előadott Rákóczi-induló (Golltöl) és a Liszt Rajna bordala zongorakísérettel; mindkettőt remek összhangjáért megújrazták. Továbbá Pály topolyai kántor és Horváth dalárdista szövegei énekelte. Igen ügyesen játszott hegedűszólt Riszner topolyai vasuti pénztáros. Sokat nevetett a közönség Gubancs dalárdista által előadott magánjeleneten. (A mama kedvence.) Ki kell még emelnünk Révfy Géza ó-becsei zenetanár játékát, aki pompás zongora számával teljesen meghódította a közönséget.

Szóval az ó-becsei dalkör nagyon megmutatta életrevalóságát Topolyán is, ahol zajos kinttintésben részesült. Szinte lehetetlen elhinni, hogy ennek a dalkörnek ó-becsen közönséget kell küzdenie.

Ó-Becse, 1895. aug. 29.

—s.—

## A király Zentán.

Lapunk zártakor vettük Zentáról a következő tudósítást:

Alig mulik el nap, hogy a megye részéről valaki el ne látogatna Zentára. Tegnap is itt járt Molnár főügyész és igen sok — a királyfogadással kapcsolatos — intézkedést fogantatott. Napról-napra szaporodik a bejelentett küldöttségek száma; így újabbban Torontálmege jelentette be hatvan tagú küldöttségét. A városi tanács alig képes elszállásolni magánházaknál az érkező vendégeket, miért is az iskolákban s egyéb a város tulajdonát képező épületekben fognak ezen célra lakásokat berendezni. Határozottan téves néhány lapnak azon hirtel, hogy öfelsége csak néhány órát fog a városban eltölteni. Biztos forrásból értesültünk, hogy szeptember 21-én egész napon át a városban, illetve az Eugen-szigeten mint a hadgyakorlatok színhelyén fog tartózkodni. Az udvari ebéd délután öt órakor lesz. Még roszakarattabb azon híresztelés, hogy Brankó, az udvari szállásmester nem volt megelégedve az Eugen-fogadóval és öfelsége azért nem időzik tovább a városban; mert éppen ellenkezőleg már első ittléte alkalmával megtetszett neki a szálloda s ő maga jelölte ki lakásul öfelsége számára s amidőn másodszer látogatta meg a várost: látható megelégedéssel szemlélte meg azon nagyszabású és fényes átalakításokat, amelyekre a szállodán eszközöltek. Most pedig Pálfi németeknek a legapróbb részletekig kiterjedő figyelme még sokkal több átalakítást eszközölt, mint amennyit a szállásmester kívánt.

A villamos központi telep is nagyban készül; a hatalmas épület, mely a gépeket befogadja már készen áll s a napokban a gépeket is beállítják; a próbavilágítást szeptember 15-én tartják meg. A villamos telepet a Ganz és társa budapesti gyára rendezi be, amely e téren az elsők között foglal helyet.

Amint értesülünk a főügyész ur Boromisza polgármesternek bejelentette a vármegye közönségének hozzájárulását a város külső díszítéséhez; és pedig akként, hogy az ötven méterre

elhelyezett tíz méter magas lengő zászlókat egymástól huszonöt méternyire helyezik el s az így beálló többletet a megye fedezi; ezenfelül a zászlórudak közepére felváltva egy ország-, megyei, illetve városi címer kerül, kis zászlókkal körülírva. Azonkívül még egy díszes sátrort készítet a megye öfelsége számára az Eugen szigeten.

A napokban várják Vojnits főispánt, ki a Felsőgitt időzésének teljes programját magával hozza.

## Ujdonságok.

**Veni sancte.** Ujra megnepeültek az iskolák. Seregestül jönnek a deákok, hogy a vakáció csendes nyugalma után hozzáálljanak a 10 havi tanláshoz. A beiratások nagyban folynak a helybeli összes iskolákban. Az iskolai év ünnepélyes megnyitása a főgymnasiumban és a kereskedelmi iskolában folyó hó 4-én lesz. D. e. 9 órakor az ifjuság az ünnepélyes „Veni Sancte”-t hallgatja meg, amely után az intézetek helyiségeiben az illető igazgató buzdító beszédét intez az ifjakhoz.

**Áthelyezett ezredes.** A szabadkai 4 ik huszárezred — melynek áthelyeztetéséről már megemlékeztünk — szerdán vonult be új állomás helyére, Miskolcra.

**Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Mihálicska István iglói állami tanítóképző-intézeti rendes tanárt a bajai állami tanítóképző intézetbe helyezte át.

**Tisztviselők szabadságán.** Schlagger Gyula polgármester a mai városi közgyűlés előtt 4 heti szabadság időt fog kérni. — Thurszky Jenő városi tanácsnok tegnapi kezdete meg 4 hétre terjedő szabadságát.

**Közygűlés a városnál.** Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága ma kedden rendkívüli közgyűlést tart, melynek igen érdekes tárgyai lesznek. Egy, a tárgysorozathoz föl nem vett ügy is kerül a közgyűlés elé: a középkereskedelmi iskola egyik tanári állásának betöltése. Ugyancsak ez a közgyűlés fogja tudomásul venni Pinterits Károlynak a középkereskedelmi iskolánál viselt tanári állásáról való lemondását is. Legfontosabb tárgya azonban a király öfelsége zentai látogatásának ügye, mely alkalommal a város — ősi szokásához híven — küldöttségileg fogja bódolatát kifejezni. A küldöttséget a közgyűlés választja meg.

**Gordon Karoly Zomborban.** Gordon Károly, a világhírű orosz tenorista jelenleg városunkban időzik. Szombaton a városi színházban hangversenyt ad. Szerkesztőségünk egyik tagjának volt már alkalma Gordon Károly énekét hallani. Nem hiába mondják róla, hogy világhírű orosz tenorista. Szébb és iskolázottabb hangot nagyon keveset lehet találni az egész continensen. A szombaton megtartandó hangversenynek programja a következő: 1. Haendel: Dal „Rinaldo” dalműből. 2. Campana: „Román” 3. Auber: Román „Közműves és lakatos” dalműből. 4. Curschmann: „A halász”. 5. Djuhjúka „orosz dal”. 6. Wusehing „a vallomás” (soprán hanggal előadva). 7. Ernst „tavaszi dal”. 8. Mattei „Non terno”. 9. Beethoven „Ádelaide”. 10. Gordigiani „Román”. 11. Seiffert „török dal”. 12. Mozart „Cosi fan tutte” (soprán hanggal előadva). — Gordon Károly énekét Gaál Ferenc, a híres zeneszerző fogja kísélni. Helyárak: prose. páholy 6 frt, páholy 5 frt, földszinti ülőhely 1 frt 50 kr és 1 frt, állóhely 50 kr. Melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe, hogy a híres orosz tenoristát hallgassák meg. — Az előadás jótékony célú lesz, aranyban Gordon Károly a tiszta jövedelem felét a Zomborban létesítendő zeneakadémia alapjára fogja fordítani.

**Táncvigalom.** Az adai önkéntes tüzoltó-testület saját alapítókéje gyarapítására f. évi szeptember hó 8-án, vagyis kisasszony napján a nagyvendéglő díszteremben zártkörű táncvigalmat rendez.

**Adomány.** Az Országos Magyar Gazdasági egyesület a Baján f. é. október hó 5-7-én megtartandó terménykiállítás céljaira Mauthner Ödön adományából 100 frankot ajánlott fel.

**Zongoraművésznő.** Bács-Bodrogh vármegye néhai vezéralapja, Putnik Béla leánya, Mária férjhez ment Turesánszky Henrik lengyel ügyvédhez, kit azonban az orosz kormány mint lengyelt száműzött, minek következtében a nevezett az azovi tenger partján Berdjának városkában telepedett le. Ennek Mária leánya már zsege korában anyai zenébeni tehetséget mutatott, hogy szülei őt a zenébeni kiképzése végett a bécsi Conservatoriumba adták. Nyolc évi tanulás után Mária bevégezte az egész tanfolyamot és zongorajáték elsajátításában annyira kinttette magát, hogy az intézet nagy arany érmevel jutalmaztatott, azonfelül Bösendorfer es. udvari zongorakészítőknek annyira megnyerte játéka tetszését, hogy fel ér mulva megkezdendő nagy művészi körútraja egy háromézer forint értékű hangversenyzongorával ajándékozta meg. Aki hallotta a 16 éves kis művésznő zongorajátékát, az mind el van ragadtatva művésze áttal. A kisasszony szándékozik, barátjai kérelmére művészetét egy tartandó matinén. arra alkalmas helyen a nagyobb közönségnek is bemutatni.

**Gyászhir.** Müller Ede, dr. Molnár Gyula zombori ügyvéd édes atya augusztus hó 31-én életének 71. évében Budapesten elhunyt. A család a következő gyászjelentést adta ki: Alulírottak fájdalomtól megtört szívvel tudatják a forrón szeretett férj, atya és nagyatyja Müller Edének folyó évi augusztus hó 31-én délelőtt 7 órakor Budapesten, életének 71. évében, hosszu szenvedés után történt gyszos elhunytát. Drága halott tetemeit a családi kegyelet otthonába hozta, hol a temetési gyszszertartás folyó évi szeptember hó 1-én délután 5 órakor saját házából fog végbemenni. Szabadkán, 1895. évi szeptember 1-én. Isten szent akarata teljesült. Öv. Müller Edéné szül. Reiner Mimi, neje. Müller Zsigmond, dr. Molnár Gyula, dr. Molnár Mór, Deutsch Zsigmondné, sz. Müller Róza, gyermekei. Müller Béla, Müller Dezső, Müller Oszkár, Müller Feri, Müller Juliska, Deutsch Elláska, unokái. Deutsch Zsigmond, veje. Müller Zsigmondné sz. Hirschmann Berta, özv. Müller Nándorné szül. Keppich Regina, dr. Molnár Gyulané szül. Kornis Aranka, dr. Molnár Mórné szül. Frankl Malvin, menyei. Dr. Müller Jakab, Müller Ábrahám, fiverei. Müller Johanna, nővére.

**Tűzeset.** Dr. Tripolszky János petrovozeilói szálláson esőtörtök délután az egész takarmány és szalmakészlet körülbelül 500 frt értékben leégett. A károsultra legszomorúbb az, hogy semmi sem volt biztosítva.

**Halálozás.** Dobák Béla, szegedi kir. főügyész-helyettes és családját sulyos csapás érte. A főügyésznek neje, szül. Babócs Bertha folyó évi augusztus hó 29-én esti 10 órakor jobblétre szenderült. Városunk közönsége, a mely osztatlan tisztelettel viseltetik a Dobák-család iránt, öszinte részvétet érez a sulyos veszteség fölött. Az elhunytban dr. Horváth Ákos, vármegyei al-főügyész az anyósát gyászolja. A család a következő gyászjelentést adta ki: Dobák Béla kir. főügyézi helyettes megtört szívvel tudatja forrón szeretett hű neje, Dobák szül. Babócs Berthának 1895. évi augusztus hó 29-én este 10 órakor élete 39-ik, boldog házasságának 22-ik évében kínos szenvedés után történt gyszos elhunytát. A megboldogultnak hült teteme 1895. évi augusztus hó 31-én d. u. 4 órakor fog Pusztaszeri utca 5. számú házból a felsővárosi Deszka-temetőben örök nyugalomra helyeztetni. A szentmise-áldozat ugyanaz napom délelőtt 10 órakor fog a felsővárosi Minoriták templomában megtartani. Legyen áldott emléke, mint áldást hozó volt szeretettől áthatott élete! Az elhunytat gyászolják: Dobák Béla kir. főügyézi helyettes férje, Bertha férj. dr. Horváth Ákosné, Fatime, Béla, Valeria, Ernő gyermekei. Horváth Edith, Horváth Ákos unokái. Dr. Horváth Ákos megyei tiszti alügyész veje. Mikosevics szül. Babócs Mária nővére. Scossa szül. Mikosevics Mariska unokahuga. Mikosevics József ügyvéd, Scossa Dezső kir. tanfelügyelő sógorai. Ugy számos rokoni.

**Szerencsétlenség.** Szabadkán Szadeczky István lakházánál az épület alá pincét ástak, mely munkálatok keresztülvitelénél támasz oszlopokról nem gondoskodtak s ennél fogva az épület szombatn d. e. 9 órakor, ép akkor dőlt be, mikor Mess József kőműves lent dolgozott, kit az óriási teher teljesen agyon nyomott.

**Verekedő gyerekek.** Lukács Ferenc és Krónits István zombori 12 éves iskolás fiuk valami fölött összeveszttek. Veszekedés közben Krónits egy bottal hába ütötte Lukácsot, a mely ütés következtében Lukács, a ki régebb idő óta farkas-göresökben szenvedett, másnap meghalt. A vizsgálat folyamatban van.

**Névmagyarosítás.** Dr. Goldstein Ignác ügyvéd testvéreivel együtt folyamodott a család vezetéknevének Gombosra való megmagyarosítása iránt.

**Kinevezés.** A zombori pénzügyigazgatóság Deutsch Ignác zentai adóhivatali díjtalan gyakornok-jelöltet jelenlegi állomáshelyén való meghagyással adóhivatali díjtalan gyakornokká nevezte ki.

**Öngyilkos recitátor.** Szakáll Antal 53 éves, ismert magyar recitátor, aki nálunk többször megfordult, a napokban Budapesten a Diana-fürdő egyik kabinjában halálfékezten lőtte magát. Haldokolva viték a kórházba s ott néhány óra múlva meghalt. Levelet hagyott hátra, melyben azt írja, hogy gyogyíthatatlan torokrákja üzi a halálba.

**Házasság.** Saághy Károly szabadkai honvéd-örnagy m. hó 26-án vezette oltárhoz özv. Lichtnekert Jánosné, Simonyi Etelka urölgyet.

**Közygűlés.** Baja város törvényhatósági bizottsága folyó hó 7-én rendes közgyűlést tart.

**Ejjegyzés.** Krieg Károly apatini községi árvtári ellenőr eljegyezte Zomborban Weindl Félix leányát, Gizella kisasszonyt.

**Öngyilkosság.** Nesmuth János újvidéki 56 éves molnár rőtömi elboacsatása miatt patkány méreggel megmérgezte magát és meghalt.

**Katonai lóvásár.** A m. kir. belügyminiszterium 1895. évi július hó 24-én 64632. sz. a. kelt rendelése folytán a városi tanács közhírré teszi, hogy a hadsereg lószükségletének kiegészítése céljából Zomborban 1895. évi szeptember hó 18. napján katonai lóvásár fog tartatni. Felhívtnak a lótulajdonosok, hogy a kitűzött napon a vásártéren tartandó katonai lóvásárra jelenjenek meg.

**Elítelt családok.** Annak idején megirtuk, hogy Dsigurszky Trívó ó-becsei lakos miként csalta el a jóhiszemű embereket Fehértemplomba, hogy ott majd néhány száz jó forintért kapnak ezreket, meg ezreket. Volt néhány szegény, aki ráment a lépre s el is vesztették pénzüket. A károsok azután jelentést tettek az esetről s így Dsigurszky is, de meg az a bizonyos ur, aki a pénzt ugy osztogatta, Markovics Sándor is, a rendőrség hálójába kerültek s innen a bíróság elé. Most már leérkezett a kuriai ítélet, amely szerint Dsigurszky Trívó 2 évi börtönrre, Markovics Sándor pedig 2 évi és 6 havi börtönrre, 5-5 évi hivatalvesztésre s polgári jogaik felfüggesztésére ítéltettek el, mint beigazolt szűntettében részesekek.

**Terménykiállítás.** A bajai gymölcsészeti egyesület folyó évi október hó 5., 6. és 7-én a „Bárány” vendéglő termében terménykiállítást rendez. Bejelentési határidő: folyó évi október hó elseje. A kiállításon a következő csoportok lesznek: 1. a gymölcsészeti csoport; 2. a konyhakerti csoport; 3. a mezőgazdasági csoport; 4. a méhészeti csoport; 5. a bor- és szesztermények csoportja és 6. a versenyen kívüli tárgyak csoportja.

**Színészet Adán.** Kunbgyi Miklós színigazgató társulatával öt előadásra Adára érkezett s a nagyvendéglő díszterében ma kezdi meg előadásait a „Kis alamuszi” operettel.

**Műkedvelő előadás.** Az ó-becsei polg. magyar dalkör színi osztálya a Szulik-emlék leleplezése alkalmával — szeptember 23-án — műkedvelői előadást rendez.

**Tűzvész.** Kunbaján augusztus hó 28-án Reiner Ferencnek, a Rudits-féle birtok bérlőjének meggyuladt egy 1500 köroszt zabból álló kazalja. A száraz anyagot a tűz teljesen elhamvasztotta.

**Irrokválasztás.** Bács-Martonoson Fűredi Lajos lett községi II. irrokká megválasztva.

**Tűz.** Augusztus hó 24-én Bács-Martonoson leégett Klimó Gáspár háza. A kár 1200 frt.

**Uj könyvkiadó.** A zombori városi könyvtár eddigi könyvkiadója Heiszler Ferenc harminc évi hű szolgálat után agkkora miatt kénytelen volt állásáról lemondani, az intézet választmánya helyébe Schlachtert, a segélyegylet pénztárnokát választotta meg az intézet új könyvkiadójának, minek következtében a könyvkiadási napokban azon változás állott be, hogy az eddigi esőtörtök helyett jelenleg hétfőn, és így két nap egymásután vasárnap és hétfőn a könyvtár zárva marad, a könyvkiadási órák maradtak mint eddig délutáni 2-tól 4-ig. Az intézet választmánya Heiszler Ferencet, eddigi hű és pontos hosszidejű szolgálatá tekintetéből némi jutalmazás végett a város közönségének szándékozik ajánlani.

Ho  
idén kirá  
között Er  
nultak le  
aljak szé  
ték. Most  
órákor in  
bóri zász  
megy, a l  
a hosszu  
tart. Itt f  
vonulnak  
jelen lesz

Uj  
miniszter  
mennyi f  
borkeresz  
vesszőskö  
uj szőlőte  
és az ell  
nyozás ut  
teljesen k  
Wolf Lipó  
valamint  
ugyszint  
szőlőkar  
Erdő a  
ezen intéz  
azonnal  
hozza nyi  
szőlőbirt  
ruszti tele  
kosoktól  
Kelt Buc

Mo  
dették ki  
itéletet a  
törvénys  
védő ügy  
Strasser  
tagokat f  
igazgató  
1—1 év

Jöv  
testület a

Ép  
országos

rajzokban  
honvédek  
stültek, t  
Szabó Lás  
állításra  
tamási és  
községi is

Pa  
pályázat

9 folyam

kinek egy  
utcai kín

szék a fo  
latát s a  
gyűlésen

Jó  
még nem

Mivel az  
ne szület

hogy a s  
akkorib  
desbe me  
abban a  
szülő-ny

anya. A  
gyerekek  
korbácsol

K  
— terme

szelünk,  
azaz Ze

igen, igen

a szerenc

sorozaták

Ére

kissé bes

egy-egy

tanárom

követke

vagy nem

azután a

mint a fé

lenséget

használt

De

halhatat

hogy, ha

világert

mit bájos

konnyet

jugettár

ember, na

leg felel

embert, a

unokabár

ismerőse

volna nek

das volt

a jurgett

A

fricandea

a paradia

esuszát

ezeket jo

is nem e

paprikás

halottab

faláról va

)

**Honvédeink gyakorlaton.** Honvédezedünk idén királygyakorlaton vesz részt Tenke és Bánfi-Hunyad között Erdélyben. A tartalékosok augusztus 27-én vonultak be 35 napra s az első gyakorlatokat a zászlóalj székelyében (Zombor, Szabadka és Ujvidék) végezték. Most utaznak a zászlóalj Erdély felé. Az éjjel 1 órakor indult egy külön vonat Zomborból, mely a zombori zászlóalját viszi. A vonat egyenesen Nagy-Szalontáig megy, a hol a csapat megpihen és nyomban megkezdik a hosszú gyalogmenetet, a mely a biharmegyei Tenkéig tart. Itt folytatják a gyakorlatokat 11 napon át s innen vonulnak Bánfi-Hunyadra, a hol a király öfelsége is jelen lesz.

**Uj szőlőbetegség.** A földmívelési m. kir. miniszter a következő körrendeletet küldte meg valamennyi törvényhatóságnak: Wolf Lipót és fia kismartoni borkereskedőnek Ruszt város határában levő szőlővesszőiskolájában egy az országban eddig ismeretlen új szőlőbetegség észleltetvén, addig is, a míg a betegség és az ellene követhető védekezés az elrendelt tanulmányozás utján megállapítható lesz, a fertőzött szőlőablát teljesen kiirtottam s ezenkívül óvatosságból a nevezett Wolf Lipót és fia borkereskedő cég ruszti szőlőtelepéről valamint általában Ruszt város határába a szőlővesszők, ugyszintén a szőlőtöke egyéb részeinek s a használt szőlőkaróknak bárhova leendő kivitelét megtiltottam. — Erről a törvényhatóságot oly felhívással értesitem, hogy ezen intézkedésemet a törvényhatóságot egész területén azonnal a legkiterjedtebb módon oly figyelemzetéssel hozza nyilvánosságra, illetve tétesse közhírré, hogy a szőlőbirtokosok a szőlővesszőnek a Wolf Lipót és fia cég ruszti telepéről, valamint általában a ruszti szőlőbirtokosoktól való vételétől — saját érdekében óvakodjanak. Kelt Budapest, 1895. évi január hó 5-én. Festetits s. k.

**Mostre-vegtargyalás.** Szombaton d. u. hirdették ki a négy napig tartott végtargyalás után az ítéletet a kulai takarékpénztár bukása ügyében. A kir. törvényszék dr. Darvay Fülöp és dr. Balogh Ernő védő ügyvédek védbeszéde után Freund Sándor, dr. Strasser Lajos és Widhardt Ede felügyelő bizottsági tagokat felmentette, Kriszhaber Armin és Dreher Ignac igazgatósági tagokat ellenben 14—14 napi fogságra és 1—1 évi hivatalvesztésre ítélte.

**Jóváhagyás.** A belügyminiszter a torzsaipar-tesztilek alapszabályait jóváhagyta.

**Épületeink a kiállításon.** Tudjuk, hogy az országos kiállításban több középületünk lesz bemutatva rajzokban. Nemrégiben készült el a zombori városi honvédelaktanya és közigazgatási rajza s most arról értesítünk, hogy a vármegye alispánhelyettese megbízta Szabó László zombori városi mérnököt azzal, hogy a kiállításra a vármegyei épületek, továbbá az ó-becsei, szenttamási és ó-verbasi községépületek, valamint az apatini községi iskolának a rajzait is készítse el.

**Pályázat ösztöndíjra.** A város nemrégiben pályázatot hirdetett egy a „Falcione Gyula alapítvány”-ból élvendőt 600 forintos ösztöndíjra. Beadtak összesen 9 folyamodványt. Köztük van Maly József festő is, a kinek egyik gyönyörű képét a Scherer fele Kossuth-utcai kirakatban nézegeti most a közönség. Az iskolaszék a folyamodványokra a napokban teszi meg javaslatát s a város közgyűlése a legközelebbi rendes közgyűlésen fog ez ügyben dönteni.

## CSARNOK.

### AUGUSZTIUS. \*)

#### II.

Ételek. — A szükség javít.

Jó minapában — mikor t. i. Augusztus császár még nem született meg — „sextilis” volt e hónap neve. Mivel azonban Augusztus nem vala oly naiv, hogy meg ne szülessen, mi több: megtette azt a szerénytelenséget, hogy a senatussal saját nevééről nevezette el ezt az akkoriban oly eseménydus hónapot: — „sextilis” feledésbe ment s így legnagyobb sajnálatomra nem részesülhet abban a kitüntetésben, hogy őt tegyem meg a dinnye szülő-anyjává. Mert a dinnyének e hónap az édes anyja. A szeptember afféle mostoha, aki az elmaradt gyerekeket eső-karjaival gyakran igen szivtelenül megkorbácsolja.

Kár, hogy a mi dinnyetermelőink nem értenek a — természethez. A dinnyék... „ötvenet kell bennük szelűnk, míg lehet egy jóra leltünk” — mondja Petőfi... azaz Zeiler; de dem, mégis Petőfi... vagy hogy is?... igen, igen, Zeiler mondja ezt, Petőfi csak fordította, de a szerencsétlen kiadók ezt költők eredeti versei közé sorozták.

Éretlenül leszakítják (t. i. a dinnyét) s így nem kissé bosszantó az, ha az ember 35 két fillérest fizet egy-egy kiváló példányért s — az se édes! Egy hajdani tanárom, aki melleleg megjegyezve: tul szerény volt, következőképen ismerte meg, hogy érette-e a dinnye, vagy nem: első sorban megkopogtatta a saját fejét, azután a dinnyét; ha a dinnyének olyan hangja volt, mint a fejének: akkor nem szakította le, mert az éretlenséget jelentett. E methodust dinnyetermelőink is használhatnák talán...

De augusztusnak nemcsak a dinnyék körül vannak halhatatlan érdemei. A buzgó historikus — aki tudja, hogy, ha a bűnök el is évülnek, az érdemek nem — világért se felejt el naplójába följegyezni a „jurguttát”, mit bájos felesége maga főz, a nélkül, hogy a szakácskönyvet igénybe venné. Ah, de ismerik-e önök a jurguttát, ezt a nectarico-ambroziko ételt? Az egyszeri ember, mikor valaki e kérdést hozzá intézte, következőleg felelt: „Nagybátyámtól hallottam, hogy ő ismert egy embert, aki neki egyszer azt mesélte, hogy van az ó unokabátyja feleségének egy ösece, akinek egyik távoli ismerőse jurguttát csakugyan — evett volna, ha lett volna neki!” Az egyszeri ember, mint látjuk, szellem-dus volt és boldog. Avagy nem boldogság-e az, ha valaki a jurguttát nem ismeri?...

A közönséges ételeket, mint a marhanyelv fricandeaux-t, az olasz származású sajtos macaronit, a a paradicsom levest, a csirke aux Crotons-t, a jó turós csuszát... stb., stb. figyelmen kívül hagyom, mert ezeket jobb megenni, mint róluk elmélkedni s különben is nem e szezon terményei. De a faszírozott nyul és paprikás nyul, a szárcsa s a többi vad most támad föl halottaiból, hogy ismét meghaljon a torok meredek faláról való lezabálása közben... „Disznó”-ságok még

\*) Lapunk múlt számából térszűke miatt kimaradt.

nincsenek, miért is a dijkok szaláival kénytelen korgó gyomra háborgó érzelmeit lecsillapítani. A „takarmány-ételeket” (magyarul: „esuspaiz”) nagyban fogyasztják a jámbor vegetarianusok, akik bátran beiratkozhatnának az állatvédő-egyesületbe. Compótnak az alma, szilva, körte, dinnye és szőlő járja, mely utóbbira a róka most meg is esküdhethet, hogy savanyu. Az uborka szintén igen jó eledel, ha peccsenye van hozzá mellékelve. Egymagába hazórzóba se vesszük — mily finomság! — s csak a háziur bába készülő leánya eszi meg, aki fél, hogy a melléklet elköltése esetén piciny gyomra nem képes eltűnni a fűzőnek bizalmas szorongatásait...

Mert ő is bába megy, habár csak most töltötte be 13-ik életévét. Amint csak lehet, össze szorítja a miedert, nehogy testrészei esetleg szabadon merjenek fejlődni. Mindég az ujjab divat szerint öltözködik s ha háromféle virágdíszítmény nincs a kalapján, föl se teszi. Mamája véleménye szerint csak így csinálhat furót... s a papa elhiszi, mert ő mindent hisz, amihez nem ért.

„A régi világ? Oh, hiszem, hogy akkor másképp volt” — adja hozzá ráadásul a mama, hogy férje hitét szilárd meggyőződésé változtassa... „te se nézted, hogy milyen rajtam a ruha... nem a ruhát, de engem, engem néztél... és... és azt hiszem Mucuskám, hogy nem is volt okod megbánni! (Itt egy erőltetett csók). De a mai férfiak? ah, ezek csakis ezt nézik, csakis a megjelenésre, az eleganciára adnak...” stb., stb.

A mama beszél, a papa hisz s a kisasszony öltözködik. Öltözködik, báloz, mulat. Gyerekkorában megtanulja már azokat az u. n. égető pillantásokat, azokat a kacér mosolyokat, melyek oly sok derek férfit megbolondítanak, ha ezek nem néznének bele a telekkönyvbé.

... S ez így folytatódik „furt und furt”, míg végre az eredménytelen küzdelem láttára a papa be nem adja a kulesot. Hiába erőlködik a mama, hasztalan rimánkodik ezután a kisasszony: a papa kérelhetetlen lesz. S itt eszembe jut a régi distichon:

„Hexameterben pumpon a gyöngéd hitves a férjöt; Ra tagadó „nem”-et ez pentameterbe morog.”

... Megszűnnek a jourok, megszűnnek a theastélyek, megszűnik a férjjeleltetkedés s megszűnik a pipere. Rossz nyelvek azt rebesgetik, hogy az öreg kezd szegényedni. Pedig dehogyan! Eddig volt szegény, most „spórol”, most tehát gazdagodni fog!

Denique a mama is belenyugszik a földai életbe, s Lidí kisasszony is belátja, hogy az ostoba nagyvás által mire se lehet menni. Eddig a szegény udvarlókat fényűzésével, a gazdagabbakat szegénységével üzte el. Most egyszerűsége legalább az előbbiekkal szemben képez magnest.

Lassanként elfelejt azokat a fényes estélyeket, melyeken ő volt a királynő, melyeken mindenki őt nézte s mindenki valami szépet igyekezett mondani neki. Melyeken oly álmagat esendült fel a „Dichter und Bauer” overtoura egy-egy mélabus áriája... s ábrándos lelkét kéjes érzések között fűrészthette meg a zene hullámaiban. Elfelelt azt a sok legyező-esapást, a sok delejes készorítást, a ragyogó szemeiket, a titokzatos suttagásokat, a lángoló sziveket... miket ő gyűjtött meg két kis papírszal: sötéten lobogó szemeivel, s melyek közül mindegyik egy-egy boldog mysterium.

Mindent elfelejt Lidike s egyszerű, szerény igényű lányka lesz a papa akarata folytán. S íme — hallgassák a csodát hölgyeim! — egyszerűsége által megy férjhez. Akik eddig nem mertek hozzá közeledni: most egyszerre megjelennek s minden ujjára jut egy kérés. Igaz, hogy ezek nem frakkos egyének, nem dívatbolondok, s rubájokra nézve nem comme-il-faut-k. Nem, ezek egyszerű, becsületes emberek, akik közül Lidike egy kövér kocsmároszt választott férjül.

... S ő most boldog! Ki tudja, mikor lett volna az, ha nagyásáról le nem mond? Lam, a szükség is javít...

Eddig tart Lidike élettörténetének első rövid fejezete. A többiről nem szólok, mert az emberek maguk szeretik csak élvezni az örömeiket... s miért árulnám el őket?

Annyit azonban még megjegyzek, hogy én irántam oly tisztelettel és szeretettel viseltetik, hogy ha néha „gábelra” térek be hozzájuk: rögtön sardiniáért, sardelláért, pilzeni sórért szalasztja a cselédet. Ilyenkor elkapom a vén Zsuzska karcsutalan derekát, hogy el ne fusson s oda sugom a szép kocsmárosnének: „Lidike, jegyezze meg magának, hogy a sardiniánál és sardellánál még augusztusban is többet ér a paprikás szalonna... a pilzeni sórnél pedig — mert a víz a legegészségesebb ital — jobb a kulai sör!”

#### Hartmann.

### Miként taníttassék német iskoláinkban a magyar nyelvet?

(Folovastott az alsó-baranya-bécsi ev. ref. egyházmegye lelkészi értekezletén.)

(Vége.)

Tíz éve lehet, hogy az orosz kormány komolyan megparancsolta az orosz nyelv tanítását a német telepek iskoláiban; de csak kevés tanító tudott oroszul. Két év alatt az oroszul nem értő tanítók helyét olyanokkal töltötték be, kik bár németek voltak, de tudtak oroszul. Talán három évig tanították ezek az új nyelvet. A tanylevél azonban német volt. Az orosz kormány ezután elrendelte, hogy a tanylevélnek orosznak kell lenni; miután pedig német ember nem tudhat oroszul, tehát az orosz tanításra igazi orosz nemzetiségű tanítókat kell alkalmazni. S most a legkisebb német falusi iskolában is két tanító van: a német, ki tud oroszul, egyszersmind kántor, vallástanító s a német nyelv tanítója, és az orosz tanító, ki egy szót sem tud németül. Ennek is nagyon tüdős a következménye; majd meglátjuk később.

Esperes ur sziveskedett engem Mikszáthnak egyik tárcacikkére figyelmeztetni, mely épen tárgyunkkal foglalkozik; feltételezhetem, hogy mindenki ismeri s így felesleges annak kivonatolása, de ama tárcá igen alkalmas arra, hogy vonatkozással a benne előadottakra, megállapítsam tapasztalataimnak eme főbb teteleit:

1. egyik sem tanult nyelvtant, hanem nyelvet;
2. egyik sem gyakorolta magát fordításokban, hanem beszélt;
3. egyiknek sem volt olyan mestere, ki a magyar nyelven kívül más nyelven magyarázhatott volna neki valamit;

4. egyiknek sem volt kedve történelmet vagy természetrajzot tanulni, hanem ami kezük vagy szemük ügyébe esett, az képezte tanulmányuk első fokát, míg aztán később bővítették ismereteiket mindenféle pletykával;

5. — s ez sem hypothezis — ha a tót szakácsné szeretője nem magyar, de magyarul valahogyan, nem bánom jól, beszélő oláh legény lett volna: a legény kétségkívül nem magyarul, hanem olábul szerette volna az ő kedvesét.

Ezek után engedjék meg véleményem előterjesztését. Hogy iskoláink nagyrésztében az eredmény nem kielégítő, ennek oka első sorban az a körülmény, hogy tanítóink nagyrésze inkább német mint magyar, jobban beszél németül mint magyarul, miből következik, hogy szivesebben beszél németül mint magyarul. A tanítók korrektségiére oly nagy sulyt fektettünk eddig, hogy ref. hitű német tanító hiányában lutheránus tanítókat választottunk, csakhogy német legyen.

Az ilyen tanító nem tudta feladatát másképp megoldani mint úgy, hogy nyelvet tanított; de hogy szegény ne valljon, magánál jobban tudó, helyesebben beszélő taneszközzel helyettesítte magát. Szírmayt, vagy ehhez hasonlót nyomott a gyermekek kezébe. A gyermekek tanultak fordítani, de nem beszélni. Megszóltat a tanítóban a lelkiismeret. Erezte, hogy ezzel nem tett eleget; az ambíció is sarkalta. Elővette a kerületi vagy a miniszteri tantervet s az itt szabott penzumot bevagatta a tanítványokkal. Büszke volt a sikerre s méltó haragra lobbant, mikor a vizsgán hallotta a bírálók véleményét, hogy az időt hiába vesztegette ily munkára. Sokan ma sem tudják még megérteni, hogy a gyermekkel csak beszélgetni kell, társalogni s nem tanulni. A rossz eredményt még inkább rontotta a rossz lelkiismeret, mely a tanítóknak nyugtot, pihenést nem engedett. A tudományokat kézi könyvből vagy kéziratból szó szerint megtanultak a gyermekek, de nem értették abból egy szót sem; a magyar szövegnek hű német fordítását is kellett tehát a gyermeknek megtanulni. Az emlékező telettség ezen tulterheltségének az lett a következménye, hogy a legmulatságosabb szócserékben lelte halálát a tudomány. Sokat tanultak, semmit sem tudtak magyarul; tudjanak legalább — a nép kedvéért — németül, gondolta a tanító — s mindezeket felül tanította a német nyelvtant bannalatos alapossággal s részletesen. Nem csoda, ha az eredmény a legszerényebb várakozásoknak sem felelt meg.

A tanítóknak azon panasza, hogy nincsen alkalmas tankönyv, indokolt; — csakugyan nincs! — de nem melegség, mert nincs is szükség tankönyvre. Egyetlen könyvre van szükségünk s ez egy alkalmas olvasókönyv volna.

Ezzel szemben nézzük, minek köszönhető a siker Soóvén?

Először annak, hogy a tanító nem tud németül, csak annyit és úgy, hogy maga is róstel, amiért is sohasem beszél németül.

Másodszor annak, hogy a tanító sohasem tart előadásokat, hanem folyton beszélget, társalog gyermekivel. Továbbá; tankönyvet nem ismer a gyermek, csak olvasókönyvet s amit olvas, az beszédkörnyezetek tárgyát képezi.

A vallásórán kívül a gyermek német szót nem hall, német szót nem szabad kiejtenie.

E rendszer nagyon egyszerű, de keresztülvételéhez a tanító részéről nagy önmegtartózkodás és ernyedetlen szorgalom, kitartás, az ügy iránti lelkesültség kívánatik.

Lehet azonban s kell is könnyíteni a munkán. Így tehetjük.

A német nyelvet, mint tantárgyat, teljesen kiküszöböljük az iskolából. Kezdetül fogva végig magyarul tanítunk mindent, a vallást kivéve. A gyermek tud németül; minél értelmesebb lesz, annál könnyebben fogja, majd ha kell, német nyelven is közölni gondolatait vagy szerzett ismereteit. De amit tud, azt magyarul kell tudnia. A német olvasás és írás begyakorlása valóban játék, ha már jól olvas és ír a gyermek magyarul.

Az első osztályban nem tanítunk sem olvasni, sem írni. Ezzel eddig pazaroltuk az időt s benitottuk az amugy is gyeuge elmét. Csak a második osztályban tanítjuk az írva-olvasást; az elsőben azonban azt a szokásosra kell a gyermekkel beszédkörnyezetek utján elsajátíttatni, mely az írva-olvasás tanításánál használt abc-könyv vagy olvasó táblák szövegét képezi. Az első és második osztály együtt veti meg alapját a későbbi évek alatt kifejtendő munkásságnak. Most egy éve jelent meg a László-féle olvasókönyv első darabja; míg ennél is jobbat nem szerkesztenének tanítóink, ajánlom ennek használatát a mi iskoláink két első osztályában. A felsőbb osztályoknak megfelelő olvasókönyvet nem ismerek; de jobb hiányában a Gáspár-fele használható. Ajánlom, hogy az egyházmegye bizon meg néhány tanító egy megfelelő olvasókönyv szerkesztésével. Egyetlen olvasókönyv az egész iskolának! Benne minden osztály tantervi szerinti tárgyak olvasmányokban feldolgozva találatuának. Egyébre nincs is szükségünk.

Kell tehát: magyar tanítókat alkalmazni; mindent magyarul tanítani; az összes tanításnak beszédkörnyezetek fonálán történni; minden nevű tankönyvet, annál inkább kéziratot, a tanító szigorú megrovatása fenyegetésével kitiltani; a német szónak az iskolában való használatát beszüntetni; a magyar nyelvet a gyermekek társalgási nyelvétől elrendelni; tantervet, legyen az kerületi vagy miniszteri, ignorálni s minden tudományágat nyelvtanítási eszköznek tekinteni.

Ha ez s így történik, nem kételkedem, hogy mint Soóvén és Verbaszon, egyebült is teljes siker fogja koronázni a munkát. Adja Isten!

#### Venetianer Sándor.

### NYILTTÉR. \*)

Zomborból való távozásom alkalmából mindazon ismerőseimnek és jó barátainak, — a kikhez búcsú szóra be nem térhettem, — ez uton mondok búcsút, kérve őket, hogy tartsanak meg szives emlékükből.

#### Pinterits Károly,

az aradi felső kereskedelmi iskola tanára.

\*) Az e rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő:  
**Dr. BALOGHY ERNŐ,**  
 köz- és váltó-ügyvéd.  
 Laptulajdonos és kiadó  
**BITTERMANN NÁNDOR.**

## HIRDETÉSEK.

### Birtokbérbeadási hirdetmény.

Zombor sz. kir. város, ugy Ó-Sztapár község határában fekvő, egymással közvetlen kapcsolatban, azaz egy tagban levő **600 lánanyi** (a 2000 ö) elsődrendű gondosan kultivált szántóföld, **uri lak, park és szőlő a megfelelő gazdasági épületekkel és felszereléssel 3 vagy több évre** — négyes forgó rendszerű gazdasági művelésre — **bérbeadandó.**

Megjegyzendő, hogy a földek nagybárá már meg vannak keverve és hogy a **fundus instructus** részben vagy egészben átvehető.

Bővebb felvilágosítást ad a bérbe venni szándékozókknak **SZEMZŐ GYULA Zomborban.**

6425. szám.  
 kig. 1895.

### Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye bács-kulai járásába kebelzett O-Verbász községében a vármegye tekintetes törvényhatósági bizottságának folyó évi június hó 25-én megtartott rendes évnegyed közgyűlésen 842 közgy. számú és immár jogerős határozatával rendszeresített és évi 400 frt fizetéssel javadalmazott községi irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom az ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy képesítetségiüket, eddigi működésüket, életkorukat és erkölcsi magaviseletüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám **folyó évi szeptember hó 28-áig** annál is inkább nyújtásuk be, mert az azon túl érkezőket figyelembe nem fogom venni.

A választás folyó évi szeptember hó 30-án délelőtt 10 órakor O-Verbász községházánál fog elnökletem alatt megtartatni.

Bács-Kula, 1895. évi augusztus hó 16-án.

**Dr. Széchenyi Tamás,**  
 főszolgabíró.

3—3  
 7009. szám.  
 kig. 1895.

### Hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye hódásági járás Karavukova község rendőrállományában évi 240 frt fizetéssel javadalmazott gyalogrendőri állás ürtölt meg.

Pályázati kérvények **folyó évi szeptember hó 14-ig** Karavukova község elüljáróhoz küldendők.

Pályázók kötelesek igazolni, hogy:

- magyar honpolgárok,
- védkötelezettségüknek megfeleltek, 24. évüket betöltötték, a 60-ikat pedig el nem érték,
- feddhetlen erkölcsűek és teljesen rovatlan előéletűek,
- teljesen egészségesek,
- írni, olvasni tudnak és a községben divó német nyelvet szóban bírják.

Hódásági, 1895. évi augusztus hó 30-án.

**Vissy József,**  
 főszolgabíró.

### Ház- és földeladás.

Helyben belvárosban a bajai utcában 20. szám alatt fekvő **emeletes ház**, továbbá az 5136. számú tkvi lapon A. 16028. és 16835. hr. szám alatt Obzir és Bilics környékén fekvő 12<sup>17</sup> 1600 holdnyi **szántóföld** szabad kézből eladó. Venni szándékozók bővebb felvilágosítás végett alulírott pancsovai lakoshoz fordulni sziveskedjenek.

Minden közvetítés kizárva.

**Radoszavlyevits Szófia**  
 Pancsova.

3—1

### Eladó sertések.

Göndör szőrű, gyönyörű szőke mangalica sertések eladók, és pedig 1 drb 3 éves öreg koca 40 frt, 5 drb 1 1/2 éves fiatal koca 30 frt, 4 drb 1 1/2 éves ártány 25 frt, valamint 10 drb tavaszi malac, kan és koca 15 frt. — Bővebben **SZOBONYA BERTALAN** m. kir. földművelés-iskolai igazgatónál **Adán.**

5—1

**Ritka alkalmi vétel!**  
 Egy nagyobb mennyiségű különféle, legkiválóbb **angol és német gyártmányu kerékpárt** vettem, melyet **50%-al a gyári áron alul adok.**  
**!!Egy évi jótállás adatik!!**  
 Saját javítóműhelyemben bármily gyártmányu kerékpárt javításra elfogadok. 3—3  
 Tisztelettel  
**Teltsch Gáspár.**

3872. szám.  
 kig. 1895.

### Árverési hirdetmény.

Mohol község elüljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint Mohol község tulajdonát képező nagyvendéglő-épület **folyó évi szeptember hó 9-én d. e. 9 órakor** 1896. évi január 1-től számítandó öt évre összes melléképületeivel együtt 1500 frt kikialtási ár mellett a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

Köteles a bérlő a bérösszeg felét biztosítékul előre lefizetni, mely összeg az utolsó év második felébe fog beszámíttatni. Bántapuz a kikialtási árnak 10%-a.

A bérleti összeg előleges felévi részletekben fizetendő.

Moholon, 1895. évi augusztus hó 27-én.

2—2

**Az elüljáróság.**

**Keil Alajos-féle Padlózat-fénymáz**  
 legkiválóbb mázoló-szer puha padló számára. 1 nagy palack ára 1 frt 35 kr., 1 kis palack ára 68 kr.  
**Viaszk-kenőcs Arany-fénymáz**  
 képkerekek stb. beanyavosására. Egy kis palack ára 20 kr.  
**Fehér fénymáz**  
 legkiválóbb, gyorsasáráradó és szagátalan mázoló-szer mosdóasztalok, ablakfélták, ajtók és bútorok számára. 1 kis doboz 45 kr., 1 közép doboz 75 kr.  
 Mindenkor kapható: 12—4  
**Heindhofer Róbertnél Zomborban.**

**PLUTOS**  
 kitűnő izomerősítő bedörzsölés, verseny, futó, gazdasági lovak s egyéb gazdasági állatok részére.  
 Preservatívumként használva az izmokat rugalmassá s az állatot kitartóvá teszi.  
 Fáradtság, kimerülés, izületi s izomcsúsz vagy lobos bántalmaknál, ugyszintén sántaság, merevség és vállbénaság eseteiben egészen biztosan hat.  
 Az állatok izomzatában a fáradtság, ellankadás folytán tudvalevőleg tejsav képződik, ha az elernyed állatok végtagjai, a mellékelt utasítás értelmében, bedörzsöltenek ezen szerrel, a képződmény gyorsan fel szívódik s az izmok rugalmassága gyorsan visszatér.  
 100—54  
 E megbecsülhetlen gazdasági kincs egyedüli raktára:  
**TÁRCZAY ISTVÁN**  
 GYÓGYSZERTÁRA ZOMBORBAN.  
 Egy üveg ára 1 frt 20 kr. 5 üveg ára 5 frt.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

## Pályázat.

A bács-almási róm. kath. magyar tannyelvű népiskolában lemondás folytán egy tanítói állás megfűresedvén, arra pályázat nyitattik. Évi fizetés 500 frt negyedévi előleges részletekben. A megválasztott köteles az iskolaszék által kijelölt osztályt vezetni és az ismétli iskolásokat külön díj nélkül tanítani. A kérvények **f. évi szeptember hó 30-ig** a róm. kath. iskolaszéki elnökségre címezve, főt. Tormási Gábor esperes-plébános urhoz Katymárra (Bács-Bodrogh vármegye) benyújtandók. Kelt Bács-Almásán, 1895. augusztus hó 30-án.

**Az iskolaszék.**

4224. szám.  
 kig. 1895.

### Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásába kebelzett és Csonopla, Kernya, Nemes-Militics és Gyulafalva községekből alakult állategészségi kört képező **csonoplai** körállatorvosi állás leköszönés folytán megüritlven, ezen állásnak betöltése iránt ezennel pályázat hirdettetik.

Felhívtnak a pályázni óhajtók, hogy ezen 600 frt készpénz fizetéssel és kölcsönösen megállapítandó látogatási díjakkal és busszemle díjjal javadalmazott állásra az 1883. I. és 1888. VII. t. c. értelmében felszerelt pályázati kérvényeiket alulírott főszolgabíróhoz **folyó évi szeptember hó 30-áig** terjeszszék be. Zombor, 1895. évi augusztus hó 29-én.

**Tárczay,**  
 főszolgabíró.

3—1

23572. sz.  
 alisp. 1895.

### Árlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye alispánja részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az alább megnevezett munkák biztosítása céljából zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

A biztosítandó munkák a vármegye területén szükséges 8 drb új betoncső átvezetése, és pedig az almás-ómorovicai törvényhatósági uton Bajnok község mellett 1 drb, a zombor-bajai uton Gara községben 1 drb, a zombor-jankováci uton Sztanisits községben 2 drb, a baja-mélykúti uton Tatabáza községben és onnan Jankovác felé 2 drb, a mélykút-jankováci uton 1 drb és végre a borsód-katymári uton Borsód községben 1 drb.

Ezen felsorolt munkákra vonatkozó írásbeli ajánlatok, melyekben az illető versenyző vagyis vállalkozni kívánónak a neve, polgári állása, rendes tartózkodási helye, — továbbá az ajánlatok egységi és összes vállalati árak s pedig az utóbbiak, — ugy számokkal, mint betűkkel is kiirandók és a melyekben az ezennel 105 frtban meghatározott mennyiségű biztosíték készpénzben, vagy a budapesti tőzsdén jegyzett és névértékig terjedő arkelet szerint számított elfogadható értékpapirokban okvetlenül esatolandó és **folyó évi szeptember hó 10-ik napjának délutáni 5 órájáig** a vármegye alispánjára címezve nyújtandók be.

Az ajánlatok ugy adandók be, hogy mindegyiknek borítékára a szükségesek világosan feljegyzendők, megjegyeztetvén, hogy a kitett határidőn túl beérkező, vagy az előírt kellekeket bármely tekintetben nélkülöző ajánlatok, valamint az utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatban ajánlattevők tartoznak kijelenteni, hogy az illető vállalatra vonatkozó részletes árlejtési feltételeket és egyéb kapcsolatos előírányzati okmányokat tökéletesen ismerik.

A letett biztosítékot a vállalkozó a megajánlott és elfogadott vállalati összeg 10%-nak megfelelőleg kiegészíteni tartozik.

Végül megjegyeztetik, hogy a vonatkozó részletes árlejtési feltételek és egyéb kapcsolatos műszaki okmányok dr. Mikosevits Kannt tb. főjegyző hivatalos helyiségében a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők. Zomborban, 1895. évi augusztus hó 17-én.

**Karácson Gyula,**  
 alispáni helyettes.

3—3

Egész  
 Felv  
 Negy  
 A lap  
 illető  
 szerke  
 a lap

Egyes

Az

Meg

deáksereg  
 lát a neh  
 mányait t  
 az életbe  
 sereg szá  
 mi iskolá  
 az idei b  
 ben — biz

Ninc

teni, hogy  
 nak az is  
 szomszéd  
 Descartes  
 azok ébr  
 csak a tud  
 az életben  
 meretét.

Ha le  
 részben, bi  
 akiket a tu  
 is az iskol  
 nem kény  
 ismeretkő

A nag  
 zarándokol  
 intézetekbe  
 szerzéséért  
 keresetért  
 az iskola  
 és csak a  
 utlevélként  
 reztetett.

A biz  
 lába járól  
 és farszto  
 reá nézve  
 hanem ag  
 árán összeg  
 ha az éle  
 nem tudja.

Pedig  
 igaz és  
 továbbképz  
 lag a növe  
 a célját (s  
 olyanokra  
 vagy hoz

A

Istenk  
 tartozom és  
 rajongóbb  
 teremtés  
 van az er  
 titoktartás  
 már csak az  
 kis változ  
 hogy a fér

Nektl  
 hogy ime te  
 ról este, re  
 Valóságos  
 megyek, le  
 vagy hideg  
 kalapjukat  
 persze, hog  
 engem eres  
 helyüket ez  
 ezért a tö  
 semmit, cs

Csak  
 többet ki va  
 hosszú haj  
 ugy ez unti  
 tól. Lehet,